

MENETTELYTAVAT NÄYTEONGELMISSA

Yleistä Kun näyte on laadultaan huono, näytettä ei ole tai sitä ei saada, menettelytavat ovat seuraavat:

Uusi näyte tai näytteenottokerta Potilaasta haetaan mahdollisuuksien mukaan uusi näyte, jos

- näyte on vääränlaisessa putkessa
- näyteputki on rikkoutunut tai kaatunut
- näyte on hemolysoitunut, kyseessä on P-K, P-ASAT tai S-LD, E-ABORh, B-XXoe
- näyte on huomattavasti hemolysoitunut
- näyte on hyytynyt tai sitä ei ole riittävästi
- oikea näytteenottoaika ei toteudu (esim. P-TSH klo 7-12)

Jos kyseessä on alueen terveyskeskuksesta tai muulta asiakkaalta tullut näyte, asiasta ilmoitetaan ao. terveyskeskukseen tai asianomaiselle tilaajalle. Heitä pyydetään ilmoittamaan potilaalle, jonka pitäisi tulla terveyskeskukseen uutta näytteenottoa varten. Tarvittaessa osastosihteerin voi informoida suoraan potilasta.

Näytteenotto suoritetaan uudestaan sovittavana ajankohtana, jos

- asiakas ei ole ollut paikalla
- näytettä ei ole saatu (tarvittaessa neuvotellaan osaston henkilökunnan kanssa / pyydetään apua)

Näytteenottoajan muutos Jos polikliinisessä näytteenotossa näytteenottoaika muuttuu yli 1 tunnin, on näytteenottoaika muutettava atk:lla.

Näytettä ei saada Jos uutta näytettä ei enää saada, vastataan atk:lle asianomaisen testin kohtaan tai koko käynnille *Ei suor.* ja lausuntona jokin seuraavista:

- väärä näyteputki
- näyteputki rikkoontunut
- näytettä ei saatu
- näyte hemolysoitunut
- näyte hyytynyt
- potilas kuollut (mikäli potilas on kuollut ennen näytteenottoa, kirjoita tulos-kohtaan *Ei suor* ja lausuntoon exitus)
- potilas ei saapunut paikalle
- potilas ei paikalla

Jos potilaan tilanne on sellainen, että tilattua testiä ei voi suorittaa, vastataan *Ei suor* ja lausuntona esim. potilas ottanut lääkkeen/ potilas syönyt/ potilas kieltäytyi.

Muista tallettaa antamasi lisätieto.

Esivalmisteluvirhe

Jos potilaan esivalmistelu on väärin suoritettu, ja näyte siitä huolimatta otetaan, tieto liitetään vastaukseen. (Esim. Ei paasto -tieto liitetään vastaukseen huomautuksena.)

Esim. fP-Gluk: Jos potilas on ehtinyt syödä, ja näyte analysoidaan, vastataan atk:lle saatu tulos ja huomautuksena teksti: Ei paasto.

Tutkimustilauksen poisto

Tutkimustilaus (tarra) voidaan poistaa atk:lta seuraavissa tapauksissa:

- tutkimus on tilattu useampaan kertaan
- tutkimus on virheellisesti tilattu
- on tilattu väärä tutkimus
- tutkimuksia on tilattu ennakkoon, mutta potilas on kotiutettu
- osasto ilmoittaa tutkimustilauksen poistamisesta.

Tarraan kirjataan merkintä poiston syystä

Poistettuja atk-pyyntötarroja säilytetään kaksi kuukautta.

Muutokset

Versio 3.0 Poistettu potilassiirtojen tulostus. Osastojen pitää päivittää potilassiirrot viipymättä. Poistettu maakunnan potilaiden kutsuminen näytteenottoon.

Versio 3.1 Potilaan esivalmistelun kirjaaminen muutettu velvoittavaan muotoon.

Versio 3.2 Korjattiin S-TSH klo 8-10 muotoon P-TSH klo 7-10.

Versio 3.3 Korjattu hemolyysin häiritsemät luettelo (Mg pois ja ASAT tilalle)

Versio 3.4 Tarkennettu näytteenottoajan muutos kohtaa

Versio 3.5 Korjattu kuolleen potilaan lähetteen poistoa koskeva sääntö.

Versio 3.6 Päivitetty uudelle pohjalle.
